

Dr. Jensens havehus

Af Krestine Frøsig Johansen

Læge J. K. Jensen kom til Gørding i 1899. Han købte kort tid efter den nuv. lægebolig, Søndergade 8. Samtidig udvidede han havens areal ret betydeligt og lod en gartner anlægge den. I 1903 fik Dr. Jensen sammen med tre andre dannet et aktieselskab, som købte ca. to tdr. land jord syd for den egentlige have. Arealet blev beplantet, men efter en årrække svandt interessen, så Dr. Jensen købte hele anlægget og overtog samtidig gælden på 3.500 kr. I mange år hægede han om dette anlæg – »de smukke plæner og nydeligt anlagte gange, mange høje, velvoksede træer og en tennisbane« er omtalt i en artikel i Vestkysten 12. maj 1926.

Omkring 1905 byggede Dr. Jensen »Havehuset«. Oprindeligt var det bolig og atelier for svogeren, kunstmaler H. Dohm, (hvis billede af Kong Chr. Xs hvide hest stadig kan ses på Christiansborg). Men snart blev havehuset loge og hermed samlingssted for afholdsbevægelsen. Den blev Dr. Jensens hjertesag, som han med ildhu og fanatisme bekendte sig til både lokalt, og som medlem af Folketinget, valgt af Det radikale Venstre. – Sammen med afhold-sagitator og journalist Larsen-Ledet var han gennem kommuneafstemninger medvirkende til, at adskillige kroer Jylland over, blev frataget deres spiritusbevillinger. I Gørding sogn lykkedes det at få nedlagt Bykroen ved kirken, men det lykkedes aldrig, trods gentagne forsøg, at få »Hotel Gørding« frataget bevillingen.

Afholdslogen var tilknyttet N.I.O.G.T. – af vittige hoveder oversat ved: »Nogle Idioter Og Gamle Tosser«, men som selvfølgelig betød noget andet, nemlig: »Northern Independent Order of Good Templars« (nordisk uafhængig orden af gode tempelriddere). Der blev holdt festlige medlemsmøder og ungdomsmøder. Dr. Jensen var primus motor, skomager Vind var næstformand i mange år, og gartner Byhsen sekretær, han blev efterfulgt af Bengta Vind, f. Buchwald.

I sognearkivet findes protokollen fra 1933, da havde foreningen 90 medlemmer, men i 1946 var der kun 5 medlemmer tilbage, og foreningen blev nedlagt. Hermed var også »Havehuset«s storhedstid forbi. Logebygningen, som oprindeligt var pænt indrettet, endte med at blive oplagsrum og forfaldt. I 1986 blev den revet ned. Og som Hans Poulsen, Bjerndrup, i et foredrag udtrykte det: »Sic transit gloria mundi« (således forgår alverdens herlighed).

Dr. Jensen har dog sat sig andre spor i Gørding. Han var medvirkende til at

få oprettet et apotek allerede i 1903, og det var også til dels hans fortjeneste, at Gørding i 1911 fik oprettet en centralskole med realoverbygning. Vandværk, elværk og bibliotek var han med til at oprette, og desuden var han initiativtager til den tidlige kloakering og asfaltering i byen (1931-32). Et afholdshotel og et forsamlingshus ved hotellet på aktiebasis sørgede han også for. De blev dog senere lagt sammen og fik spiritusbevilling, men da var Dr. Jensen ikke mere.

Ved idrætsforeningens karneval i 1932 blev det omfattende vejarbejde kommenteret således af en lokal rimsmed:

*De roder og graver
på knæer og maver
med hakker og spader
i pløre man vader
blandt brokker og bene
i rendestene.
Man styrter omkuld
i smadder og muld.*

*Dampromlen den sorte
stønner og sukker
og i pløret sig begraver.
Belønningens porte fliden oplukke
og asfalten stråler i solens lue
en ren by man skue!!
– Da rinder til tak
Dr. Jensens kloak.*

Havehuset set fra Søndergade. Huset t.v. er urmager Jacobsens, Søndergade 10. Foto: Gørding Sognearkiv.